



Nancy Rohen, Nederlands én Oostenrijks belastingadviseur:

'Ik heb me daar altijd thuis gevoeld'

Een Nederlandse fiscaliste – lid van het RB – die in Culemborg om een verklaring vraagt dat ze 'heus waar' belastingadviseur is, lid van een *Niederländischer Verein von Steuerberater* en vanzelfsprekend van onbesproken gedrag. Natuurlijk, die verklaring kunt u krijgen, luidt het antwoord, maar waar heeft u die eigenlijk voor nodig? Dan komt het hoge woord eruit: mevrouw is voornemens om in Oostenrijk belastingadviseur te worden en de daarvoor noodzakelijke opleiding te gaan volgen.

Door Sylvester Schenk | foto's: Herman Stöver en Aria Sadr-Salek

Een kleine twee jaar later is het zover: op maandag 26 november 2018 werd Nancy Rohen, eigenaar van Rohen Fiscaal, in Innsbruck beëdigd als belastingadviseur. Daarmee werd het haar toegestaan om in Oostenrijk als adviseur aan de slag te gaan en werd ze lid van de Oostenrijkse *Kammer der Steuerberater und Wirtschaftsprüfer*. Daarin is zij de enige in Nederland; alle reden dus voor een gesprek in de serie het Kantoor.

Edelweiss

Ik zeg edelweiss, en wat is dan uw antwoord? Edelweissroute wellicht. Dat lijkt trouwens meer een Zwitserse bezigheid te zijn. Oostenrijk kent geen bankgeheim, aldus Rohen, die het weten kan. *The sound of music* dan, waarin het bekende lied Edelweiss als liefdesverklaring aan Oostenrijk door Julie Andrews wordt gezongen. Met Kerstmis ongetwijfeld weer op de buis te zien. Kan ook. Of is het toch gewoon Oostenrijk, dat de edelweiss op

zijn twee-eurocentmuntje heeft staan? Voor de numismaten onder ons: op de één cent staat de gentiaan en op de vijf cent de sleutelbloem.

Nancy Rohen kiest voor het laatste antwoord: Oostenrijk. Ze is er volstrekt duidelijk in: 'Ik heb me daar altijd thuis gevoeld.' Maar waarom zou een fiscalist in die Alpenstaat aan de slag willen? De liefde misschien? 'Ja, mijn partner komt uit Tirol, maar dat is niet de reden voor mijn liefde voor het land. Het is eerder een gelukkig toeval. Van jongs af aan gingen we thuis op zomervakantie naar Oostenrijk, en ik vond het er altijd geweldig. Na een aantal jaren – en een studie fiscaal recht in Maastricht – in de Nederlandse fiscaliteit werkzaam te zijn geweest, begon ik in 2012 voor mezelf. En dat geeft je nu eenmaal meer dan een dienstbetrekking de vrijheid om te doen wat je zelf wilt.'

'Tijdens een alpinismecursus maakte ik door tussen-

komst van de cursusleider kennis met zijn belastingadviseur. Dat bleek toevallig de regionale voorzitter van de Oostenrijkse belastingadviseursvereniging te zijn. Die adviseerde me om, als ik in Oostenrijk als adviseur werkzaam wilde zijn, de *Eignungsprüfung* af te leggen. Dat is een veelomvattend examen dat toegang geeft tot het lidmaatschap van de KSW, de Kammer der Steuerberater und Wirtschaftsprüfer (www.ksw.or.at). Dat heb ik uiteindelijk gedaan, en de rest is, zoals dat heet, history. Al zullen ze dat in Oostenrijk ongetwijfeld anders zeggen, want men hecht er meer aan de eigen taal dan wij hier in Nederland.'

Gereguleerd beroep

De KSW is, zoals dat ook het geval is bij onze oosterburen, en anders dan in Nederland, een publiekrechtelijke rechtspersoon (*Körperschaft des öffentlichen Rechts*). Het lidmaatschap daarvan is strak gereguleerd. Rohen: 'Zonder het lidmaatschap van de vereniging is het uitoefenen van de fiscale praktijk niet toegestaan. De totale vrijheid die in Nederland op dit gebied heerst, wordt daar dan ook maar moeilijk begrepen. Dat geldt overigens ook voor ons euthanasie- en drugsbeleid. Men vindt het hier allemaal wel erg liberaal. Dat ik in Nederland geen lid was van een publiekrechtelijke vereniging van belastingadviseurs, eenvoudigweg omdat zo'n vereniging hier niet bestaat, wekte bij sommigen ronduit verbijstering.'

'Datzelfde geldt voor mijn meestertitel. In Nederland mag je die na een universitaire studie gewoon voeren. In Oostenrijk moet je een verklaring kunnen overleggen dat je titelgerechtigd bent. Dat we dat in Nederland niet kennen begrijpt men niet echt, maar gelukkig kon ik

De beëdiging van Nancy Rohen als lid van de Kammer der Steuerberater und Wirtschaftsprüfer



volstaan met een verklaring van de universiteit dat ik meester in de rechten ben. Weliswaar een Engelstalige verklaring, maar dat zag men voor een keertje door de vingers. Een diploma waaruit mijn kennis van de Duitse taal bleek – doorgaans noodzakelijk voor een baan in het onderwijs in die landen – was overigens niet nodig. Het zou ook niet zo'n probleem zijn geweest, want in de jaren dat mijn opleiding duurde heb ik zoveel Duits gelezen dat ik die taal inmiddels echt wel onder de knie heb. Maar om eerlijk te zijn: het is een zware en lange studie geweest. Ik weet niet of ik het zou hebben gedaan als ik het allemaal vooraf had geweten. En dan nog heb ik het tamelijk snel gedaan. Wat niet wil zeggen dat ik niet trots ben op het bereikte resultaat.'

Rohen gelooft wel dat we ook in Nederland op den duur het huidige vrijgevochten systeem voor belastingadviseurs niet zullen behouden. Meer regulering lijkt in het huidige politieke klimaat onvermijdelijk, ook onder invloed van de EU. Maar mocht het zover komen, dan is Rohen er klaar voor; wie de Oostenrijkse Eignungsprüfung heeft doorstaan, kan de hele fiscale wereld aan!

Formaliteiten

Ja, die formaliteiten – met bijbehorende stempels en bij voorkeur beëdigde verklaringen en vertalingen – zijn wel een dingetje. Het is dan ook grappig dat op haar site (<https://rohenfiscaal.nl/>) te lezen valt: 'Nancy en formaliteiten. Dat is niet de allerbeste combinatie.' Maar het is niet anders. Waar we in Nederland – ook in de wetgeving – sterk van de grote lijn zijn, verliest men zich in Oostenrijk veel meer in details dan wij. Er zijn veel meer regels, en met meer regels zijn er ook weer veel meer uitzonderingen. Aftrekposten per beroepsgroep bijvoorbeeld, en talloze vormen van winstberekening. En waar we in Nederland in fiscaal opzicht veel meer *principle based* zijn, is men in Oostenrijk veel meer *rule based*. Wat soms wetgeving op microniveau tot gevolg heeft.

Diezelfde formaliteiten kom je tegen als je over de grens wilt gaan werken. We mogen dan wel een Europese Unie hebben, in de dagelijkse praktijk valt die vestigingsvrijheid best tegen. Probeer maar eens een verzekeraar te vinden die een in Nederland woonachtige, maar in Oostenrijk *tätige* belastingadviseur wil verzekeren. Er is heel wat water door de Donau gestroomd voordat iemand daartoe bereid was. En dan nog heeft Rohen twee verzekeringen nodig: eentje in Nederland en eentje in Oostenrijk, waarvoor ze dan ook nog – naast haar Nederlandse bv – 'Rohen Steuerberatung' moest oprichten. De Europese gedachte is misschien fraai, maar de praktijk is daar nog een heel eind van verwijderd.

Praktijk

Nu de studie is afgerond en de beëdiging achter de rug is, is het natuurlijk de vraag wat de werkzaamheden zullen gaan worden van een zowel in het Nederlandse als Oostenrijkse belastingrecht geschoolde belastingadviseur. Rohen laat dit allemaal op zich afkomen: 'Toen ik voor mezelf begon, had ik het voordeel van een tamelijk uit-

gebreed netwerk waar het nodige werk uit rolde. En dan zou je denken: waarom zou dat nu anders zijn? In eerste instantie ga ik me richten op Nederlanders met een tweede woning in Oostenrijk. Dat zijn er best veel. En verder zijn er in Oostenrijk tal van Nederlandse ondernemers actief, ook in het mkb. Als iedere fiscaal adviseur in Nederland één zo'n klant heeft die ik, in collegiaal

'In eerste instantie ga ik me richten op Nederlanders met een tweede woning in Oostenrijk. Dat zijn er best veel'

overleg, zou kunnen bijstaan, kan ik het getalsmatig al niet meer bijbenen.'

Werkzaamheden voor inkeerders verwacht Rohen niet veel. Oostenrijk heeft geen grote naam op zwartgeldgebied. Dat is toch meer een bezigheid voor landen als Zwitserland en Luxemburg. Ook van de combinatie makelaardij en fiscaliteit – zeker op het gebied van vakantiewoningen bepaald geen ongebruikelijke combinatie – wil ze verre blijven. Misschien maar goed ook, want in Nederland mag het dan allemaal wat losser geregeld zijn dan in Oostenrijk, zelfs hier is makelen en fiscaal adviseren een linke combinatie.

Wat Rohen verder is opgevallen – en dat zal ongetwijfeld zijn invloed hebben op haar fiscale werkzaamheden – is de positie van Oostenrijk in Europa. Wij zitten hier in Nederland toch aan de rand van Europa. We hebben een grens met België en eentje met Duitsland en verder is er de Noordzee. Oostenrijk daarentegen grenst aan maar liefst acht landen, en dat zie je alleen al aan de tijdens het onderwijs gebruikte voorbeelden. Oostenrijk is echt centraal gelegen in Europa, en daar gaan ze beslist profijt van ondervinden. Ook in de fiscale praktijk.

Feest

Alhoewel onze diploma-uitreiking op Slot Zeist er beslist wezen mag, pakt men dat in Oostenrijk aan met 'Deutsche Gründlichkeit'. De beëdiging – aldaar *Angelobung* geheten – is een belangrijke zaak. De definitie van Wikipedia is te mooi om ongebruikt te laten: 'Die Angelobung bezeichnet in Österreich die Verpflichtung zur gesetzestreuen und gewissenhaften Ausübung übertragener Funktionen mit einem feierlichen Versprechen, dem Gelöbnis.' Behalve the usual suspects – parlementariërs, ambtenaren, officieren, rechters – moeten ook advocaten en belastingadviseurs deze belofte in het openbaar afleggen. Dat dit geen vrijblijvend feestje is dat vooral leuk is voor het fotomomentje, blijkt wel uit de toevoeging op Wikipedia: 'Gemeinsam ist allen diesen Angelobungen, dass ohne sie die jeweilige Funktion nicht ausgeübt werden kann.'

Een lid van het Register Belastingadviseurs dat is toegelaten tot de Oostenrijkse Kammer der Steuerberater und Wirtschaftsprüfer. Het blijft heel bijzonder! <<<